Súd:	Okresný súd Čadca
Spisová značka:	10P/119/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5312208688
Dátum vydania rozhodnutia:	28. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Richard Golis
ECLI:	ECLI:SK:OSCA:2013:5312208688.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca v konaní pred samosudcom Mgr. Richardom Golisom, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: R. R., nar. XX.X.XXXX a D. R., nar. XX.XX.XXXX, oboch bytom u matky, štátnych príslušníkov Slovenskej republiky, zastúpených súdom ustanoveným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, za účasti rodičov maloletých detí: otca a súčasne navrhovateľa R. R., nar. XX.XX.XXXX, trv. bytom P. - I., bytom P. XXXX, P. - T. R., štátneho príslušníka Slovenskej republiky, právne zastúpeného splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Annou Kubovičovou, advokátkou, so sídlom advokátskej kancelárie Tatranská 300/8, 017 01 Považská Bystrica a matky R. R., rod. J., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX Q. V. Q. XXXX, štátnej príslušníčky Slovenskej republiky, právne zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Annou Mozolíkovou, advokátkou, so sídlom advokátskej kancelárie Palárikova 1449, 022 01 Čadca, o návrhu otca maloletých detí ako navrhovateľa o zníženie výživného na maloleté deti, takto

r o z h o d o l :

Súd návrh na zníženie výživného z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným Okresnému súdu Čadca dňa 28.8.2012 otec maloletých detí ako navrhovateľ požiadal súd s účinnosťou od 01.6.2012 o zníženie výživného, ktoré je povinný platiť na maloleté deti, určeného naposledy rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 11P/48/2009-9, na maloletého R. R., nar. XX.X.XXXX zo sumy 133,- eur mesačne na sumu 50,- eur mesačne a takisto na maloletého D. R., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 133,- eur mesačne na 50,- eur mesačne. V odôvodnení svojho návrhu otec uviedol, že od posledného rozhodnutia súdu o výživnom už uplynula pomerne dlhá doba a na jeho strane sa výrazne zmenili pomery, z ktorých vychádzal súd v predchádzajúcom konaní, pretože mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletej dcére Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, pochádzajúcej z jeho partnerského vzťahu s Y. Y., s ktorou navrhovateľ žije v spoločnej domácnosti. Okrem toho bol navrhovateľ po tom, ako prišiel o prácu, evidovaný príslušným úradom ako nezamestnaný, v čase podania návrhu na súd však už pracuje, s priemerným príjmom 600,- eur mesačne brutto. Narodenie dieťaťa a strata zamestnania navrhovateľovi priniesli zvýšené náklady a jeho súčasný príjem, ktorý dlhodobo nepostačuje takmer ani na zabezpečenie základných životných potrieb jeho rodiny, mu neumožňuje platiť výživné na maloletých v súdom dosiaľ určenej výške.

Matka maloletých detí v prílohe podania doručeného súdu dňa 07.02.2013 prostredníctvom svojej právnej zástupkyne po tom, ako jej bol nárok na poskytovanie právnej pomoci v tejto veci priznaný rozhodnutím Centra právnej pomoci zo dňa 29.01.2013, špecifikovala a doložila svoje osobné a majetkové pomery. Vyhlásením svojej právnej zástupkyne na pojednávaní súdu vo veci samej dňa

13.02.2013 návrh otca maloletých detí navrhla ako nedôvodný zamietnuť. Ani v súčasnosti určené výživné nie je dostačujúce vzhľadom na vyšší vek deti a ich zvyšujúce sa potreby. Dala do pozornosti súdu, že takisto i na jej strane pribudla ďalšia zákonná vyživovacia povinnosť voči maloletému synovi I. Z., nar. XX.X.XXXX.

Po tom, ako súd vo veci vykonal nevyhnutné procesné úkony potrebné pre prípravu prejednania a rozhodnutia veci (vrátane ustanovenia kolízneho opatrovníka maloletým deťom na zastupovanie v konaní, ktorého požiadal o prešetrenie súčasných pomerov maloletých detí a ich rodičov), na výsledky dokazovania vykonaného na pojednávaniach vo veci samej dňa 13.02.2013 a 07.5.2013 súd v konaní o návrhu otca maloletých aplikoval ustanovenia zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („Zákon o rodine“) - konkrétne ustanovenia § 36 ods.1 v spojení s ust. §§ 24 a nasl. Zákona o rodine a ust. §§ 62 a nasl. Zákona o rodine, upravujúcimi vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom, v spojení so spoločnými ustanoveniami §§ 75 a nasl. Zákona o rodine, vychádzajúc z pomerov zistených za rozhodné obdobie uplatneného nároku v čase rozhodnutia (§ 154 ods.1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov - „OSP“) a zisťujúc ich porovnaním s pomermi v čase posledného predchádzajúceho cit. rozhodnutia súdu o výživnom i s prihliadnutím na všeobecný vývoj životných nákladov, či došlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu posledného právoplatného rozhodnutia súdu o rozsahu vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom (§ 78 ods.1, ods.3 Zákona o rodine v spojení s ust. § 163 ods.1, ods.2 OSP), posudzujúc na základe účastníkmi predložených a súdom zabezpečených listinných dôkazov a správ, vrátane vyjadrenia súdom ustanoveného kolízneho opatrovníka vyjadrenia oboch rodičov o ich pomeroch a pomeroch ich detí v prospech a so zreteľom na najlepší záujem maloletého dieťaťa (ust. čl. 3 ods.1 a súvisiacich ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, prijatého v New Yorku 20. novembra 1989, ktorého signatárom je i Slovenská republika, uverejneného v našej zbierke zákonov oznámením FMZV č. 104/1991 Zb., tiež čl. 41 v spojení s čl. 7 ods.5 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení a ust. §§ 28 a nasl., §§ 62 a nasl. Zákona o rodine).

Otec maloletých detí ako navrhovateľ zhodne s cit. písomným odôvodnením návrhu na pojednávaní za rozhodujúce skutočnosti zakladajúce podstatnú zmenu jeho pomerov označil najmä zvýšené výdavky súvisiace s ďalšou vyživovacou povinnosťou k maloletej dcére Q. a nižší zárobok v súčasnom zamestnaní oproti zárobku, ktorý dosahoval u predchádzajúceho zamestnávateľa A. L. Y., kde zarábal od 700,- eur do 900,- eur mesačne. Pracovný pomer skončil dohodou, ktorú sám inicioval, jednak vzhľadom na zdravotné dôvody a tiež z dôvodov nezhôd s matkou maloletých detí, svojou vtedajšou manželkou, s ktorou boli v rozvodovom konaní. Odchádzal do Bratislavy, už vtedy mal nájdené nové zamestnanie v spoločnosti E., T..I..N.., kde pracoval ako elektrikár od augusta do septembra 2009 (podľa zistenia súdu prostredníctvom evidencie Sociálnej poisťovne v skutočnosti od 19.10.2009 - 07.6.2010), s nástupným platom 600,- eur mesačne, zamestnávateľ však nemal pre zamestnancov prácu, preto ich prepustil. Mesiac pracoval u zamestnávateľa I., D..T.. (02.8.2010 - 31.8.2010), odkiaľ odišiel v skúšobnej dobe a zamestnal sa v spoločnosti E. T., D..T.. ako montážnik s príjmom 600,- eur mesačne, zamestnávateľ s ním skončil pracovný pomer z organizačných dôvodov, bolo mu vyplatené jednomesačné odstupné (podľa evidencie Sociálnej poisťovne trval pracovný pomer od 20.9.2010 do 30.6.2012). U ďalšieho zamestnávateľa T., T..I..N.. pracoval (01.6.2012 - 02.8.2012, na základe dohody o pracovnej činnosti, s dosiahnutou odmenou za celé obdobie 103,49 eur) pri záhradníckych prácach, odišiel v skúšobnej dobe. U terajšieho zamestnávateľa Y. - S., D..T.., so sídlom v P. pracuje (od 02.8.2012 doposiaľ) ako robotník - údržbár, s priemerným príjmom 600,- až 650,- eur mesačne (podľa správy zamestnávateľa podanej súdu jeho priemerný čistý príjem za obdobie od augusta do decembra 2012 bol 667,34 eur mesačne). Jeho priateľka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a okrem ich spoločnej maloletej dcéry má vyživovaciu povinnosť k štrnásťročnému synovi, na ktorého jeho otec, ktorého otcovstvo nebolo určené, neplatí výživné. Pred dvomi rokmi sa spolu s priateľkou presťahovali do trojizbového bytu v nadstavbe rodinného domu vo vlastníctve rodičov jeho priateľky, za ktorého užívanie uhrádzajú 20,- eur mesačne za energie a 120,- eur mesačne platia matke jeho priateľky ako náklady za užívanie bytu, ktoré sú pritom podľa navrhovateľa omnoho vyššie, za celý dom je to okolo 500,- eur mesačne, na ktorých úhrade sa podieľa okrem nich a priateľkinej matky tiež jej stará matka, bývajúca na prízemí domu. Predtým bývali so svojou priateľkou v garsónke, ktorá je takisto vo vlastníctve rodičov jeho priateľky, ktorí túto garsónku po tom, ako sa navrhovateľ so svojou priateľkou presťahovali do bytu v nadstavbe rodinného domu, prenajali, ale naďalej sumu 110,- eur mesačne bytovému družstvu uhrádzajú navrhovateľ so svojou priateľkou. Spláca po 160,- eur mesačne úver v Slovenskej sporiteľni,

a.s., vybavený prostredníctvom jeho sestry na meno jej manžela Ľ.I. R., na úhradu spoločných záväzkov z manželstva rodičov maloletých detí voči Prvej stavebnej sporiteľni, a.s. a čiastočne voči ČSOB, a.s. Jeho zdravotný stav i zdravotný stav maloletej dcéry Q. je dobrý, má však pravidelné výdavky na mlieko, plienky a ostatné potreby dieťaťa v tomto veku (ktoré vyčíslil sumou 40,- eur mesačne). Okrem toho v rámci prehľadu spoločných výdavkov svojich a svojej partnerky uviedol výdavky na výživu syna svojej partnerky Y. v sume 70,- eur mesačne a zaradil medzi ne i výdavky exekúcie, vymáhania výživného v prospech jeho maloletých detí. S maloletými synmi sa podľa vlastného vyjadrenia stretáva veľmi málo, nechodí s nimi na výlety, pretože mu to financie nedovoľujú, okrem toho cíti nezáujem najmä zo strany staršieho syna; niekedy pre deti nechá darčeky u svojich rodičov v Y..

Takisto matka maloletých detí opísala svoje pomery a pomery maloletých detí s odkazom na predložené doklady v prílohe cit. podania zo dňa 07.02.2013. S otcom jej tretieho dieťaťa, maloletého syna I., nežijú v spoločnej domácnosti, ani jej okrem kúpy niektorých potrebných vecí pre syna inak neprispieva na jeho výživu, na základe ich dohody však ona spolu s deťmi býva v domácnosti jeho rodičov, s ktorými vychádzajú dobre, oni majú radi všetky jej deti a všestranne jej pomáhajú. Uviedla, že v čase posledného rozhodnutia o výživnom sa s otcom maloletých detí dohodli na takejto výške výživného, pretože bola na materskej dovolenke, odkázaná na rodičovský príspevok a spolu s deťmi bývala v nájomnom byte, za ktorý sa platilo 260,- eur mesačne. Navrhovateľ v tom čase, koncom roku 2008 si však našiel priateľku, začal odchádzať do P. a prestal riadne prispievať na domácnosť, neplatil nájomné, ani dohodnuté výživné na deti, preto bola nútená spolu s deťmi sa z bytu vysťahovať. Prostredníctvom svojej priateľky nadviazala vzťah s otcom svojho tretieho dieťaťa, ktorého rodičia jej ponúkli možnosť zostať bývať v ich dome, kde býva od septembra 2009. Rodičom svojho priateľa prispieva na náklady bývania 130,- eur mesačne (doložené i čestnými vyhláseniami V. Z. a J. Z., ako vlastníkov rodinného domu č. súp. XXXX v Q. V. Q.), stravujú sa samostatne. Okrem všeobecných nevyhnutných výdavkov na výživu maloletých detí v tomto veku (strava, ošatenie, obuv, hygienické potreby, lieky a vitamíny) platí okrem ročného zápisného mesačne na stravu synovi R. v škole 24,13 eur a D. v škôlke 26,67 eur, ďalšie zvýšené výdavky na školské potreby a pomôcky (dokladované i potvrdením ZŠ v Q. V. Q.), výdavky spojené s účasťou detí na kultúrnych podujatiach, u staršieho R. tiež školských krúžkoch. Dokladovala tiež výdavky na stomatológa, na obstaranie okuliarov a lyžiarskeho výstroja pre syna R.. Od 12.01.2012 pracuje na základe dohody o pracovnej činnosti dve hodiny denne u zamestnávateľa K., T..I..N.. so sídlom v Č. ako krajčírka, s miestom výkonu práce v Č., za dohodnutú odmenu 130,- eur mesačne netto. Okrem toho poberá rodičovský príspevok 194,70 eur mesačne. Pretože otec maloletých detí nesplnil, na čom sa dohodli, že uhradí spoločný dlh z manželstva, vrátane pohľadávky ČSOB, a.s., ona v súčasnosti spláca na úhradu tohto dlhu, predstavujúceho sumu 7.700,- eur vrátane trov exekúcie, po 50,- eur mesačne súdnej exekútorke JUDr. Eve Ondrejkovej, vedenej pod sp. zn. Ex 347/12 (podľa potvrdenia exekútorky ku dňu 05.3.2013 predstavovala výška vymáhanej pohľadávky s príslušenstvom 7.643,34 eur). Jej zdravotný stav je dobrý, takisto je dobrý zdravotný stav maloletých detí, maloletý D. má zníženú imunitu a štvrťročne s ním navštevuje nefrologickú ambulanciu. Podľa predloženého rozhodnutia zo dňa 26.7.2012 a potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca o poberaní náhradného výživného za neplatené výživné za rok 2012 matka maloletých detí počas celého roku 2012 poberala náhradné výživné na maloleté deti účastníkov, do 30.6.2012 spolu vo výške 207,96 eur mesačne a od 01.7.2012 po 213,16 eur mesačne.

Kolízny opatrovník maloletých detí vo svojej písomnej správe o výsledkoch šetrenia pomerov maloletých zo dňa 12.02.2013 (s ktorej obsahom korešponduje i správa o pomeroch matky maloletých detí podanej súdu Mestom Q. V. Q.) v podstate potvrdil pomery matky a maloletých detí tak, ako uviedla matka vo svojom cit. písomnom podaní a na pojednávaní. Maloletý R. je žiakom 7. ročníka základnej školy, maloletý D. navštevuje predškolské zariadenie. Kolízny opatrovník vo svojich vyjadreniach na pojednávaniach, reagujúc na vykonané dokazovanie, navrhol návrh otca na zníženie výživného zamietnuť.

Ako súd zistil z pripojeného spisu predchádzajúceho príslušného opatrovníckeho Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 11P/48/2009, tento súd upravil rozsah vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom najskôr rozsudkom č.k. 11P/48/2009-9 zo dňa 17.6.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.7.2009, ktorým schválil rodičovskú dohodu rodičov maloletých detí o zverení oboch maloletých detí do osobnej starostlivosti matke a o záväzku otca maloletých detí prispievať s účinnosťou od 01. júna

2009 na výživu maloletých detí k rukám ich matky sumou po 133,- eur mesačne na každé dieťa. Podľa odôvodnenia návrhu matky maloletých detí, podaného na súde dňa 05.5.2009, tá v tom čase bola na rodičovskej dovolenke so synom D. a otec maloletých detí, zamestnaný v tom čase u zamestnávateľa A. R. I., T..I..N.. so sídlom L. Y., v čase pracovného voľna odchádzal za svojou priateľkou do Bratislavy, platil byt, nepravidelne splácal úver, na výživu maloletých detí však matke neprispieval.

Nasledujúcim rozsudkom č.k. 5C/61/2009-23 zo dňa 31.8.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.11.2009, Okresný súd Považská Bystrica rozviedol spoločné manželstvo rodičov maloletých detí, uzavreté dňa 03.6.2000 a ich pomery k maloletým deťom na čas po rozvode upravil v súlade s citovaným predchádzajúcim rozsudkom - tzn. zverením oboch maloletých detí do osobnej starostlivosti matke a uložením povinnosti otcovi maloletých detí prispievať na ich výživu sumou po 133,- eur mesačne na každé dieťa. V odôvodnení cit. rozsudku súd konštatoval, že odporca (otec maloletých detí) opustil spoločnú domácnosť a zariaďuje si spoločné bývanie s inou ženou v Bratislave. O deti nejaví záujem a neprispieva na ich výživu tak, ako sa zaviazal v predchádzajúcom rozhodnutí. Takisto navrhovateľke neprispieva na nájomné za byt v ich spoločnom nájme (v ktorom v tom čase bývali i maloleté deti účastníkov). Otec maloletých detí ako odporca v rozvodovom konaní potvrdil, že neplatil výživné na deti, čo odôvodnil splácaním úverov na zariadenie a rekonštrukciu bytu po 350,- eur mesačne, okrem toho dôvodil prechodným znížením príjmu zo zamestnania v období výkonu práce na 60 %. Matka maloletých detí podľa zistenia súdu v rozvodovom konaní bola na rodičovskej dovolenke s mladším synom D., otec maloletých detí stále pracoval u zamestnávateľa A. R. I., T..I..N.., s priemerným súdom zisteným príjmom za obdobie od januára 2009 do júla 2009 710,- eur mesačne. Býval v Bratislave so svojou priateľkou a do Y. dochádzal len kvôli zamestnaniu.

Podľa predloženého upovedomenia o začatí exekúcie, vydaného dňa 20.10.2011 Okresným súdom Bratislava V poverenou súdnou exekútorkou JUDr. Margitou Rojčekovou pod sp. zn. Ex 155/11, sa proti otcovi maloletých detí vedie exekučné konanie pre vymoženie pohľadávky maloletých detí ako oprávnených z titulu zameškaného výživného 4.700,- eur a bežného výživného na obe deti od septembra 2011 vo výške 266,- eur mesačne.

Otec maloletých detí súdu v priebehu konania predložil dohodu uzavretú dňa 23.3.2012 s matkou maloletých detí, v ktorej obaja potvrdzujú existenciu svojich spoločného dlhu voči ČSOB, a.s., vo výške 4.287,99 spolu s príslušenstvom priznaným platobným rozkazom 8Ro 258/2011 a ďalej potvrdzujú, že otec maloletých detí vysporiadal celú pohľadávku z ich ďalšieho spoločného dlhu z medziúveru v Prvej stavebnej sporiteľni, a.s., vo výške istiny a príslušenstva 11.319,35 eur. Dohodli sa na započítaní výživného na deti, ktoré bol povinný platiť otec so spoločnými záväzkami účastníkov, uhradených otcom maloletých detí tak, že ku dňu podpísania dohody budú ich vzťahy z tohto titulu vysporiadané.

Okresný súd Považská Bystrica potvrdil súdu prejednávajúcemu túto vec, že na tamojšom súde rodičia maloletých detí ako rozvedení manželia pod sp. zn. 4C/214/2012 vedú spor vo veci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (BSM), konanie nie je právoplatne skončené.

Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. v nadväznosti na otcom maloletých detí predložené potvrdenie o splatení pohľadávky zo dňa 05.3.2012 na žiadosť matky maloletých detí (pre potreby prebiehajúceho konania o vyporiadanie BSM) dňa 08.4.2013 písomne potvrdila splatenie zostatkov úverov v čase po zániku BSM (12.11.2009) a to v r. 2011, v celkovej výške 20.208,97 eur.

Pripojením spisu Okresného súdu Čadca v trestnej veci sp. zn. 1T/57/2012 súd zistil, že trestným rozkazom č.k. 1T/57/2012-48 zo dňa 24.5.2012, ktorý podľa potvrdenia súdu nadobudol právoplatnosť dňa 31.8.2012, trestný súd uznal otca maloletých detí za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods.1, ods.3 písm. b) Trestného zákona, za čo ho odsúdil na trest odňatia slobody vo výmere jeden rok s podmienečným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu v trvaní osemnásť mesiacov - ktorého sa dopustil tak, že na svoje dve maloleté deti R. a D. úmyselne riadne neplatil výživné v dobe od 01.6.2009 najmenej do podania obžaloby (bola podaná na súd 18.5.2012), určené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 11P/48/2009 zo dňa 17.6.2009 a za

uvedené obdobie, kedy mal zaplatiť výživné vo výške 9.310,- eur, zaplatil len 1.420,- eur a matke maloletých detí tak dlhuje najmenej 7.890,- eur a to napriek tomu, že v dobe, keď neplatil výživné, bol zamestnaný a zo zárobku, ktorý dosahoval, mohol výživné platiť.

Základným hmotnoprávnym predpokladom zmeny predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia súdu, ktorým rozhodol o výživnom pre maloleté dieťa (určením jeho výšky ako minimálneho rozsahu zákonnej vyživovacej povinnosti rodiča) je v zmysle ust. § 78 ods.1, ods.3 Zákona o rodine v spojení s ust. § 163 ods.1, ods.2 OSP preukázanie takej zmeny pomerov v časovom období od posledného predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o výživnom, ktorá jeho zmenu odôvodňuje - v konaní o výživnom na maloleté deti vždy pritom prihliadajúc na medzinárodnými dohovormi, Ústavou Slovenskej republiky a Zákonom o rodine chránený a preferovaný najlepší záujem oprávneného maloletého dieťaťa. Existenciu tohto predpokladu súd zisťuje a posudzuje komplexne (najmä prostredníctvom porovnania pomerov účastníkov, z ktorých vychádzal súd v predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom s pomermi zistenými v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu v prejednávanej veci a k tomuto okamihu, v zmysle ust. § 154 ods.1 OSP a takisto vzájomným porovnaním pomerov medzi účastníkmi), na základe objektívnych i subjektívnych okolností na strane všetkých zainteresovaných účastníkov, tzn. tak na strane oprávnených maloletých detí, ako aj na strane oboch rodičov ako povinných, s prihliadnutím i na všeobecný vývoj životných nákladov. I keď Zákon o rodine takto výslovne v ust. § 78 ods.1 zmenu pomerov ako hmotnoprávny predpoklad zákonom pripustenej zmeny právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom nedefinuje, nepochybne na druhej strane i z hľadiska právnej istoty založenej právoplatným rozhodnutím súdu (k tomu napr. rozhodnutie publikované vo vtedajšej Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov pod č. R 2/1974) nemôže ísť o akúkoľvek zmenu okolností majúcich vplyv na posúdenie osobných a majetkových pomerov účastníkov, ale naopak musí ísť o takú zmenu, ktorá je závažnejšieho a trvalejšieho rázu a ktorú možno preto podľa názoru súdu charakterizovať ako kvalifikovanú alebo podstatnú zmenu pomerov (tak, ako to možno vyvodiť i z ust. § 163 ods.1 OSP).

Zmieneným (komplexným) posúdením pomerov všetkých účastníkov v rámci hodnotenia dôkazov procesným postupom podľa ust. § 132 OSP - vyššie podrobne opísaných v predchádzajúcej časti odôvodnenia tohto rozsudku súd konštatuje, že za obdobie 3,5 roka od posledného predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom na maloleté deti došlo k zmene pomerov na strane všetkých zainteresovaných účastníkov:

V prvom rade otec maloletých detí ako povinný, o určenie rozsahu vyživovacej povinnosti ktorého ide, má v porovnaní s predchádzajúcim stavom o jednu zákonnú vyživovaciu povinnosť viac - k maloletej dcére Q. Y., nar. XX.XX.XXXX a jeho príjem zo zamestnania je čiastočne nižší oproti príjmu, ktorý mal u iného zamestnávateľa v r. 2009. Možno súhlasiť, že rozdiel medzi reálnou výškou príjmov v týchto obdobiach je ďalej zvýraznený všeobecným (nepriaznivým) vývojom životných nákladov v sledovanom období. Takisto je nesporné, že otec maloletých detí v čase po rozvode manželstva rodičov maloletých detí vyrovnal podstatnú časť ich spoločných záväzkov z manželstva - súčasne však možno očakávať vzájomné vyporiadanie z titulu tohto plnenia v rámci už prebiehajúceho súdneho konania o vyporiadanie BSM (keďže spôsob podľa otcom maloletých detí predloženej citovanej dohody zo dňa 23.3.2012, tzn. započítaním takéhoto plnenia s pohľadávkou výživného pre maloleté deti, Zákon o rodine v ust. § 76 ods.2 veta druhá výslovne nepripúšťa).

Na strane matky maloletých detí, ktorá je tak ako i otec povinnou z titulu zákonnej vyživovacej povinnosti podľa §§ 62 ods.1 a nasl. Zákona o rodine, možno zmenu pomerov konštatovať obdobne ako u otca maloletých detí. I matka má oproti predchádzajúcemu rozhodovaniu o výživnom o jednu zákonnú vyživovaciu povinnosť viac, k maloletému synovi I. Z., nar. XX.X.XXXX. Tak ako v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu i v súčasnosti je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a svoj príjem si ďalej čiastočne zvyšuje prostredníctvom práce vykonávanej na základe dohody o pracovnej činnosti. I ona nesie čiastočné bremeno splácania spoločných záväzkov rodičov maloletých detí. Najmä však po celý čas od odchodu otca maloletých detí od rodiny a následnom rozvode manželstva rodičov maloletých detí výlučne sama zabezpečuje nielen osobnú starostlivosť o obe maloleté deti a domácnosť, v ktorej deti žijú (v tomto veku detí stále v značnej miere nahradzujúcu plnenie výživného vo finančnej forme, o to viac v tomto smere kladúc nároky na druhého rodiča, ktorý

osobnú starostlivosť deťom neposkytuje - § 62 ods.4 Zákona o rodine) ale takmer výlučne i zabezpečenie ich nevyhnutnej výživy (s výnimkou za celé toto obdobie len nepatrného prispenia otca maloletých detí - vo výške zistenej v rámci trestného konania, vedeného proti nemu vo veci zanedbania povinnej výživy na maloleté deti) a to za stavu nielen zmieneného všeobecného rastu životných nákladov, zaťažujúceho matku detí tak ako i otca, ale i objektívneho zvyšovania výdavkov na výživu maloletých detí v súvislosti s ich vekom, telesným a duševným vývojom a rastom, tomu úmerným zvyšovaním ich biologických i spoločenských, kultúrnych a vzdelávacích potrieb. Súd berie na zreteľ, že starší syn účastníkov R. bol v čase predchádzajúceho posledného rozhodnutia súdu o výživnom žiakom prvého stupňa základnej školy, dnes je žiakom druhého stupňa, mladší D. bol v tom čase v domácej opatere svojej matky počas rodičovskej dovolenky, dnes absolvuje predškolskú prípravu v materskej škole. Ide o skutočnosti, ktoré súdy všeobecne vo svojej rozhodovacej činnosti o výživnom na deti uznávajú ako medzníky odôvodňujúce zvýšenie nárokov na výživu detí.

Pokiaľ preto otec maloletých detí argumentuje (preukázanou) zmenou svojich pomerov, ako je vyššie uvedené, obdobnú (preukázanú) zmenu pomerov, s obdobným dosahom tak v štruktúre príjmov a výdavkov súd konštatuje i u matky maloletých detí. Súd pritom nemohol zohľadniť ako podstatnú skutočnosť plnenie záväzkov otca z titulu úverov. Už v odôvodnení posledného citovaného právoplatného rozsudku o výživnom okresný súd odmietol túto jeho argumentáciu s poukazom na plnenie vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom ako prvoradej, ktorá má prednosť pred jeho ďalšími výdavkami. Napriek tomu otec maloletých detí preukázane i naďalej plnenie svojej zákonnej vyživovacej povinnosti k deťom ignoroval, za čo bol súdom právoplatne odsúdený v trestnom konaní. Takýto peňažný záväzok (ako už je uvedené, bude predmetom vyporiadania BSM rodičov maloletých detí) nemôže byť pri opakovanom posúdení tých istých okolností Zákonom o rodine akceptovateľným dôvodom pre zníženie výživného na deti, ktoré, ako vyplýva i z výslovného znenia ust. § 62 ods.5 Zákona o rodine, ako konštatoval súd už v predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom na maloleté deti, má prednosť pred inými výdavkami rodičov.

Výška výživného na maloleté deti, určeného predchádzajúcim cit. rozhodnutím súdu, bola stanovená právoplatným rozhodnutím súdu ako zodpovedajúca súdom zisteným schopnostiam a možnostiam otca ako povinného a opodstatneným potrebám detí ako oprávnených, ktorým zákon výslovne (v ust. § 62 ods.2 Zákona o rodine) priznáva právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Vykonaným dokazovaním v tejto prejednávanej veci zistené zmeny pomerov na strane rodičov ako povinných v konfrontácii so zmenou pomerov na strane maloletých detí ako povinných a z hľadiska súdom preferovaného záujmu maloletých detí, v tomto veku so svojou výživou plne odkázaných na svojich rodičov vylučujú pri ich komplexnom posúdení ich v rozhodnom čase vyhlásenia rozsudku súdu v tejto veci uznať ako odôvodňujúce zmenu predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o výživnom - otcom navrhovaným podstatným, alebo akýmkoľvek iným znížením výživného na deti. Vzhľadom na nedostatok zákonných podmienok pre otcom maloletých detí navrhované rozhodnutie podľa ust. § 78 ods.1, ods.3 v spojení s ust. § 163 ods.1, ods.2 OSP preto súd jeho návrh ako v celom rozsahu nedôvodný zamietol. Napriek tomu súd čiastočne reflektoval na konštatované zistenia o pomeroch otca, dôvodiaceho, že je nie je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť súčasné určené výživné na deti a to ponechaním nezmeneného dosiaľ určeného rozsahu jeho vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, napriek objektívne zistenej podstatnej zmene pomerov na strane oprávnených maloletých detí a zvýšení nárokov na ich výživu, osobitne staršieho syna (keďže súd v konaní vo veciach starostlivosti o maloletých nie je návrhmi účastníkov viazaný).

Súd s poukazom na tú istú právnu úpravu dodáva, že ani toto rozhodnutie, pokiaľ nadobudne právoplatnosť, nie je prekážkou pre opätovnú zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, najmä rozsahu vyživovacej povinnosti otca k maloletým a to i bez návrhu - v prípade preukázania budúcej kvalifikovanej zmeny pomerov oproti rozhodným pomerom zisteným súdom v tomto konaní, z ktorých súd vychádzal vo svojom rozhodnutí v tejto veci.

O trovách konania, vzniknutých účastníkom v konaní začatom na návrh otca maloletých detí, súd rozhodol podľa ust. § 146 ods.1 písm. a) OSP v spojení s ust. § 151 ods.1 a § 81 ods.1 OSP, keďže

ide o konanie vo veci starostlivosti o maloleté deti, ktoré možno začať i bez návrhu tak, že právo na ich náhradu nepriznal žiadnemu z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku j e prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia tohto jeho písomného vyhotovenia, prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline (§ 201, § 204 ods. 1 OSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 OSP - z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 OSP). Odvolanie možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 205 ods.2 OSP. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods.3 OSP).

Podľa § 205 ods.2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný (§ 159 ods.1 OSP). Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého (§ 159 ods.2 OSP). Rozsudok je vykonateľný, len čo uplynie lehota na plnenie (§ 161 ods.1 OSP). Ak nie je v rozsudku uložená povinnosť na plnenie, je rozsudok vykonateľný, len čo nadobudol právoplatnosť (§ 161 ods.2 OSP).

Rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery (§ 163 ods.2 OSP).